

Megjelenik minden hó 1-én és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület, a budapesti borbély- és fodrász betegsegélyző és temetkezési egyesület, s a budapesti fodrászsegédek betegsegélyző pénztárának hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK és BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadóhivatalban.	Szerkesztőség: VII., Csengery-utca 25. sz. II. 19. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez címezendők.	Kiadóhivatal: VII., Vörösmarty-utca 17. sz. Minden pénzbeli küldemények, hirdetések, felszólamlások a kiadóhivatalhoz intézendők.
---	--	---

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Élelmesség.

II.

Majd minden iparnak vannak olyan segédeszközei, melyek a jövedelmet emelik. Nálunk számtalan olyan dolog van, melyből egy élelmes fodrász szép kerestet szerezhet. De az a baj, hogy éppen az élelmesség hiányzik nálunk s így más szedi el előlünk a hasznot.

Igy vagyunk például a bajuszkötővel. Mi fodrászok csináltunk neki reklámot, mi teremtettük meg — és más szedi a hasznot. S mi csak türjük, mintha muszáj volna ennek úgy lenni, sőt még elő is segítjük. Mi is hirdetjük, hogy, „nincs párja ennek, vagy annak a bajuszkötőnek“ melyet X. Y. csinál, kinek annyi fogalma van a bajuszkötőhöz, mint szitásnak a harangöntéshez, s annyi köze van a fodrász iparhoz, mint az Ó-budai rabbinak a római pápasághoz, mi mégis hü csatlósai vagyunk.

Szaktársainktól, kik jobb bajuszkötőket készítenek, nem vesszük, hanem a kontároktól igen.

Miért van ez így?

Azért, mert rendszeren az ilyen kontárok élelmes emberek s látják a mi gyámoltalanságunkat. Megütik a nagy dobot, csinálnak egy kis reklámot s ezzel nem csak a közönség figyelmét terelik kon-

tármunkájuk iránt, hanem minket is élő reklámjainak szereznek meg. Pedig szaktársaink még sokkal jobb minőségűt készítenek, hozzá még olcsóbban is kapjuk s még sem ezeket pártoljuk, hanem a kontárokat.

S ha még olcsóbban kapnánk a kontároktól, mint a szaktársainktól, még akkor is a szakemberektől kellene venni. Megmondom miért:

Míg a kontárok e téren is nem tolazkodtak közénk, addig tisztán a szaktársaink készítményei voltak forgalomba. Ha nem is minden szaktárs maga csinálta is az üzletében szükséges bajuszkötőket, de a szaktársától vette s így szaktársának is előmozdította érdekét és a magáét is, jobban mint most.

Miért?

Azért, mert míg a szaktársaktól vettük a bajuszkötőket, addig azok csak nekünk dolgoztak, máshol nem is igen lehetett kapni csak nálunk. De mióta a kontárok bajuszkötőit árulják s azoknak csinálunk reklámot, azóta minden kucsébernél 20 krért lehet ugyan azokat a bajuszkötőket kapni, melyeket mi árulunk 40 krért.

Ha hallja tőlünk a vendég, hogy „nincs párja a Gáspár-féle bajuszkötőnek“ hát megveszi a kucsébertől, mert hát azé olcsóbb. Nézzünk végig például a Kerepesi-uton, hány kirakatban látjuk

Figyelem! Figyelmeztetjük a t. tagtársakat, hogy bevásárlásaikat közvetlen a rakárnál, naponta délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig eszközölhetik. A szövetkezetnek azon t. tagjai pedig, akik üzletrészeik befizetésével hátralékban vannak felhivatnak arra, hogy azokat az előirt részletekben most már annál is inkább fizessék be, mert a „Központi hitelszövetkezet“ utasítása szerint szigorúan kell eljárunk.

Az igazgatóság.

18—20 krért kiírva a Gáspár-kötőt. No — ugyan, hogyan konkuráljuk mi az ilyen árral. Mert, szerintem nevetséges valami, hogy mi csak 1—2 krért nyerjünk oly cikkeken, melynek mi teremtünk megélhetést.

Nézzünk végig a kirakatokon, nem látunk ott Kubinszky, Duró stb. szaktársainktól oly olcsó köteteket, mert őket nem viszi a lelkiismeret arra, hogy szakmájukat rontsák.

Ha csak egy porszemnyi élelmesség volna bennünk, nem így volna ez. Akkor egy közénk szakadt kereskedősegéd — kinek személye iránt különben tisztelettel vagyok — nem uzsoráskodna fölöttünk s nem vezetne bennünket az orrunknál.

Hogy mennyire hiányzik nálunk az élelmesség, annak illusztrálására még egy példát akarok említeni.

Ipartestületünk mostani vezetősége, mely mindent megtesz, hogy szaktársaink érdekeit megóvja, megteremtette a raktár és hitelszövetkezetet. Azt az intézményt, mely tisztán a szaktársak anyagi jóvoltának előmozdításán fáradozik.

S mit láttunk?

Őszintén megmondom, azt látjuk, hogy oda a tagokat kötéllel kell fogni. Inkább uzsorára vesszük a szükséges portékákat, minthogy saját magunkat pártolnánk.

Mert e szövetkezettel magunkat pártoljuk. A mellett, hogy olcsóbban vesszük az árut a hasznot, is magunknak takarítjuk, melyet a szövetkezet részvényesei között kioszt. Szövetkezetünkönél olyan portékát veszünk a milyent akarunk, de azért mi máshol mégis csak olyant veszünk, a milyent adnak, mert gyámoltalanok vagyunk. Nem akarjuk megérteni a kor mai követelését, az élelmességet. Mely megköveteli, hogy fillérekből rakjuk össze a koronákat, mert csak így lehet boldogulni.

Nem akarjuk látni, hogy az élelmes és leleményes iparos tud csak ma boldogulni. Aki ragaszkodik a vaskalaphoz, az nem boldogul. S ha sokan hordják egy iparban a vaskalapot, az a ipar visszamarad, nem fejlődhetik.

Az csak arra lehet jó, hogy a betolakodó kon-tárok rajta könnyen élősdhessenek.

Azért azt mondom: érdeklődjünk iparunk iránt.

Szakiskolai vizsga.

E hó 6-án (vasárnap) d. u. 6 órakor tartotta a segéd-szakiskola évvizsgáját az ipartestület előljáróságának azok nejeiknek és több szaktársak jelenlétében.

A vizsga eredménye igen szép volt, szebb, mint idáig bármelyik. Csak az a baj, hogy ha egy fiatal hallgató sikerült frizurát csinál s jelest kap, már azt hiszi, hogy ő a tudás magaslatán áll s tovább nem is látogatja a szakiskolát. Így aztán hamar el is felejté azt, amit tanult. Ép ezt tartja a

vizsgáló-bizottság szeme előtt, azért szigorú ítékezésében, de természetesen igazságos is.

A vizsga után Molnár Lajos igazgató lendületes és buzgító beszéd kíséretében átnyújtotta Berenc Konrád tanár-jelöltnek a diszokmányt és az ipartestület ajándékát, egy 10 koronás aranyat segéd-tanári működésének előismerésül és jutalmazásául.

De míg a női fodrászatnál fényes eredményről számolhatunk be, addig az uri fodrászatról — mint mindig — sajnálattal emlékezünk meg, azért, mert a hallgatók nem látogatják azokat. Mintha bizony nem is volna arra szükség. A sztnházi fodrászatot pláne be kellett szüntetni részvétlenség miatt. Szomorú dolog ez, hisz épen az uri fodrász-nál kellene teljes ambíciójukat kifejteni.

A hajmunkából alig egy-kettő mutatott be valamit. Pedig a hajmunka nagyon is lényeges, sőt jövője iparunknak.

A vizsga eredménye különben a következő:

I. éves hallgatók:

	női fodrászat	uri fodrászat	hajmunka
Skribák István	jeles	jeles	—
Schneider Mátyás	jeles	jeles	jeles
Angermayer Frigyes	jeles	—	jeles
Todor József	jeles	—	—
Holcz Konrád	jeles	—	—
Kovács Lajos	jeles	—	—
Kollossy Kálmán	jeles	elég.	jó
Kertész József	jeles	jó	—
Roszner Rezső	jeles	—	jó
Szutay András	jeles	—	jó
Muth János	jeles	jó	—
Friesz Ádám	jeles	—	—
Folk Lőrinc	jeles	—	—

II. éves.

	női fodrászat
Bombach József	jeles
Nader János	jeles
Fohsz József	jeles
Ocskay József	jeles

III. éves

Tihy Róbert	jeles
-------------	-------

IV. éves.

Pack József	jeles
-------------	-------

Nyílt levél Bräuner urhoz.

Örömmel olvastam a »Fodrász Ujság« 13-ik számában, hogy iparunk egész értelmisége tapsol Deffert kollegám mester vágásán, melyet segéd szaktársaira mérni bátorkodott.

Én is mondom, sok jót és igazat mondott. De az tagadhatatlan s ne felejtsük el, hogy azok között, kiket Deffert ur pellengére állított (mit rosszul tett, mert gőronibusággal nem lehet senkit megnyerni nemes célok hozzájárulásához,) van bizonyosan 50 százalék olyan, ki önhibáján kívül kerül oda, mert nem hall mást s nem tud mást, minthogy ezek a darázsfészkek a fodrász segédek egyedüli otthona.

Ő nem tehet arról, hogy az ellenkezőre nem lett oktatva. És igen rosszul kezdi az oktatást Deffert kollega, ha ilyen hangon véli fölvilágosítani őket. Azért bocsássa meg a levélíró szaktárs úr, hogy egyesek közöttünk nem épen dicséretes magaviselettel bírnak. De nézetem szerint ezt kár világgá kürtölni. Inkább a baj kiirtására kellene segédkezet nyújtani, ez dicséretebb volna annál inkább is, mert hogy

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

a „darázsészekben“ húzódnak meg a segédeink, nem egészen az ő hibájuk.

Éppen magamnak volt alkalmam meggyőződést szerezni állításomról, a mennyiben rövid két hónap óta igen sokat forgolódom segéd szaktársaim között nemes célunk terjesztése ügyében.

Akadtam oly helyre is, hol nemes célomban éppen a főnök úr gátolt meg.

Tessék most az ilyen segédeket lelkesíteni levélíró úr! Akkor majd mindannyian tapsolunk.

Az én nézetem az, hogy nem gorombáskodással kellene kezdeni a mentés munkáját, hanem — mint már e helyen említettem — teremteni kellene egy otthont, hogy ott tartózkodhatna a munka nélkül levő segéd-szaktárs. Ott keresne a főnök is segédet, ha arra szüksége van; nem pedig mint most, hogy alig van más elhelyezés, mint a „darázs fészek.“

Azért virulnak és élnek ezek a „darázs fészkek“ mert csaknem minden főnök — tisztelet! a kis kivételnek — ott veszi föl a segédet. Szegény segédnek pedig, kinek kenyérre van szüksége, muszáj oda menni, a hol a főnök keresni szokta a munkás kezét, legyen az bár darázsészek is. Elég sajnós és szomorú tapasztalatom ez, magam is így vagyok, holott nem sorozhatom magam Deffert úr által nevezettek közé, mégis kénytelen voltam menni a darázsészekbe, hogy munkát birjak kapni, mert más hol nem volt munka kínálat csak ott.

Másodsorban oda kellene törekedni, hogy főnökeink neveljenek tisztességes munkásokat, kiket ha szabad szárnyukra eresztenek, bár hová vetődjenek is szégyent ne hozzanak fejükre. Mert bizony ma a fiatal segéd romlottan kerül a darázs fészekbe, annyira, hogy az ottani levegő már nem igen árt neki.

Ne fogadjon a főnök rossz viseletű segédet, s ha véletlenül olyan kerülne hozzá, ne tűrje üzletében, hanem változtasson addig, míg olyat talál, kivel ő is, vendégei is meg lesznek elégedve. De azt azután egy kissé szabad meg is becsülni. Mint a hogy a munka megérdemli a becsültetést.

Akkor fogadni mernék előbb megtisztulnánk a salaktól, mint ha nyilvános támadásokat intézünk ellenük.

Hogy sikra szállok a támadások ellen, nem azért teszem, mert talán találva érzem magam, hanem azért teszem, mert föl tett szándékom szomorú helyzetünk javítása ügyében a tévelygőket megtéríteni; minek munkájához szívvvel, lélekkel felkérem minden egyes szaktárs jóindulatát.

Bertold Miklós.

Az adó.

Kovács Imre szék.-főv. hivatalnok egy igen hasznos könyvet adott ki, az »adó kezelési könyv« címen. Mutatóul közöltük már a III. oszt. kereseti adóról szóló szakaszt, mely bennünket iparosokat leginkább érdekel.

Több szaktárs fölszólítása folytán ismételjük ezen cikket, a mennyiben most folyik az adó kivetés s így hasznát vehetik annak.

A III. oszt. kereseti adót fizetők családtagjai, ha azok üzletben vannak alkalmazva, I. oszt. kereseti adókötelesek, a többi családtagok pedig, ha a családfő előző évi állami adója 80 korona, 2—2 koronát, 80 koronánál több, akkor 4—4 koronát tartozik fizetni. A III. oszt. kereseti adónak

az általános jövedelmi pótdója páros számú koronákra kikerekítve a magyar állam egész területén kétféleképpen szabatik ki. Például míg az állami adó Budapesten a 80 koronát, másutt a 60 koronát meg nem haladja, addig 10%-a, de ha Budapestn 80 koronát, másutt a 60 koronát meghaladja, akkor 35%-a. Az állami adónak községi adója 25%, utadója 1.5%, ipar és keresk. kamarai illeték 1.5%, orsz. betegápolási pótdója 3%, másutt a községi járulékok különbözők. Ipar és keresk. kamarai illetéket a szellemi foglalkozásuak nem fizetnek, pl. színész, író, ügyvéd stb.

A III. osztályu kereseti adó alá tartozó gyáros, bankár, művész, gyógyszerész, vállalkozó, ügyvéd orvos és iparos általuk birt. helyiségek bérének összege 1½-től 8-szoros összegig képezi a tiszta nyeresémet a következő fokozat szerint: a) 1½-től 2½-szeres összegig képezi a tiszta nyeresémet, ha a lakbér 1000 koronánál nem több, mely esetben 250 koronánál nem lehet nagyobb az állami adó; b) 1½-től 3-szoros összegig képezi a tiszta nyeresémet, ha a lakbér 1000 koronától 2000 koronáig terjed, mely esetben 250 koronánál nem kisebb és 300 koronánál nem lehet nagyobb az állami adó; c) 2-től 6-szoros összegig képezi a tiszta nyeresémet, ha a lakbér 2000 koronától 4000 koronáig terjed, mely esetben 200 koronánál nem kisebb és 600 koronánál nem lehet nagyobb az állami adó; d) 3-tól 8-szoros összegig képezi a tiszta nyeresémet, ha a lakbér 4000 koronánál nagyobb, ez esetben 600 korona a legkisebb és 1600 korona a legnagyobb állami adó. A lakbérösszegeből egy-egy kiskorú gyermekért 10% leszámítatik, azonban egy gyermekért 100 koronát és valamennyi gyermekért a lakbérösszegeknek 40%-át meg nem haladó mennyiségben. Üzlet és fogadó helyiségeknél 25-től 100-szoros százaléka képezi a tiszta nyeresémet. Például ha egy adózó 1800 korona bért fizet, s ezen bérletnek fele részét üzletül, fele részét pedig lakásul használja, ez esetben az üzletért járó 900 korona 25-től 100%-ig képezi a tiszta nyeresémet. Vegyük alapul a legkisebb forgalmat, akkor a 900-at megszorozzuk 25-el: eredményez 22 kor. 50 fillért. A lakásokért járó 900 koronát melynek 1½-től 8-szoros összege képezi a tiszta nyeresémet, vegyük szintén alapul a legkisebb forgalmat s így a 900 koronának 1½-ét vesszük, eredményez 135 koronát és így összesen 157 korona és 50 fillér lesz az állami adó. Az üzlethelyiségeknél a gyermekek után nincs levonás, de viszont figyelembe veendő és a tiszta jövedelem kevesebben állapítandó meg akkor: a) ha az üzlet vagy foglalkozás természete igényel nagyobb helyiséget; b) ha az üzleti helyiségnek természetből folyólag a lakással kell együtt lenni; c) ha az üzleten kívül egyéb külön megadóztatott jövedelmek nyujtanak ké. ességet nagyobb lakás fenntartására. Oly kis és nagyközségekben, hol a házak az I. fokozat szerinti házosztályadó alá esnek, a harmadosztályu kereseti adófizetőknél a házosztályadó 50-szerese veendő évi lakbér alapnak, pl. egy 2 lakrészből álló lakásra 200 korona esik évi lakbérül. A rendezett tanácsu városokban, hol a házak a II-ik fokozat szerinti házosztályadó alá esnek, a harmadosztályu kereseti adófizetőknél a házosztályadó 40-szerese veendő évi lakbér alapnak, pl. egy 5 lakrészből álló lakásra 1440 korona esik évi lakbérül. Azon helyiségekben pedig, hol a házak a III-ik fokozat szerinti házosztályadó alá esnek, a harmadosztályu kereseti adófizetőknél a házosztályadó 34-szerese veendő évi lakbér alapnak, pl. egy 9 lakrészből álló lakásra 3672 korona esik évi lakbérül. Abban az esetben pedig, ha a házosztályadót fizető házának csak egy részét vagy fele részét használja üzletül és lakásul, ugy

Eredeti ROXO BOROTVÁK és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

cssk a használt helyiségek után állapítatik meg a harmad- osztályu kereseti adó. Ha több üzlettárs van, valamennyinek lakbéré számitásba jön.

Fodrászok — nem iparosok.

Sugár Ignác, a miskolci kereskedelmi és iparkamara titkára, könyvet irt a „kisipar sorsáról,“ melyet a magyar kereskedelmi- és iparkamarák szakirodalmi pályázatán csengő aranyokkal jutalmaztak.

A könyvet általánosságban annak idején érdeme szerint méltattuk, most csak mi reánk, fodrászokra és borbélyokra vonatkozó fejezetét akarjuk szaktársainknak bemutatni, melyből megtudjuk, hogy mi nem is vagyunk iparosok. De, hogy mik vagyunk, azt a könyv írója elfelejtette megírni, pedig az a sok szép aranyért lehetett volna felette gondolkozni.

Igy szól a 12-ik fejezet:

Élvezeti és személyes szolgálati ipar.

Ezen csoport tulajdonképen nem is vonható az ipar körébe, de mert jelentékeny számu személyt tart és mert a divó foglalkozás, sőt ipartörvényünk is egyiket-másikat szabályozza, sőt a mesterségek közé sorozza, fordítunk e csoportra is némi figyelmet. Iparilag számbaveendők: a borbély-fodrász, a kávé, vendéglős-ipar.

A borbély-fodrász ipar, mely nálunk képesítéshez van kötve, 9798 egyént alkalmazott 1900-ban, ezek közül önálló 47.16%, tehát kisipari jellegű. A fodrász-ipar önálló üzemenként ritka. A paróka-készítés, a viselet változás folytán kiveszet s a fodrászok közül is igen kevesen értik. A magán-szükséglet alig jó számba, csupán a színházaké és hasonló mutatványosoké. A női fodrászat pedig házi ipar és csak nagyobb városokban foglalkoznak vele egyes fodrászparosok. A borbélyipartól pedig a foghuzás és köpölyözés, (érvágás) váltott el, az orvosi tudomány keretéhez tartozván.

A borbély-ipar az izlés változása folytán, mely nagy szükségletet teremtett, jelentékeny és városokból — eredeti kiindulási helyéről — a falvakra is kiterjedt. A korábbi kézimunkát az utóbbi husz-harminc év óta alkalmazásba vett tökéletesebb szerszámok (hajvágó gépek) megkönnyítették és intenzivitását emelték. Más gépi üzem kizártnak lévén tartható, jövőjét a gyári verseny nem veszélyeztetheti, még a vállalati rendszer sem, mert a műhely nagysága korlátot képez, melyen kevéssé változtat az is, hogy a szolgálat műhelyen kívül, a magánosok lakásain teljesítetik. Sorsára főként az izlés és szokás hathat. (A kávé- vendéglős ipar sajátos természete miatt nehezen szorítható be a mesterségek körébe s így kisipari szempontból taglalást nem igényel.)

Ha mindenről ilyen tájékozottsággal bír, akkor kár az aranyokért!

Vegyes hírek.

Pályázat. A «Mária» intézetnél az «Axmann Károly» féle alapítványra az idén ismét pályázatot irtak ki. Mindazok a szaktársak leány árvái, kik erre igényt tartanak, felszerelt kérvényüket a testület elnökségéhez nyujtsák be. Pályázhatnak 1-ső sorban a borbélyok és fodrászok azon leány árvái, kik a tizenkét évüket még nem töltötték be. 2. sorban a borbélyok félárvaí, 3. sorban az elszegényedett fodrászok leány gyermekei illetve szülei.

A Sóljom diadala. A Kispeszt—Szt.-Lőrinci kerépar kör f. hó 13 án rendezte kerépar virágkorzóját, melyen a Sóljom

k. p. egyesület nyerte az első díjat. Schiller József, kinek kerekén volt a Sóljom madár is, még külön díjjal is ki let tüntetve. — Örömmel vesszük szaktársainknak a sport terén való kitünőségét is.

Kérelem. A fodrász-segédék önképző körének elnöksége fölkéri azokat a tagokat, kiknél a könyvtárból kölcsön könyvek vannak, hogy azokat a hivatalos időben (péntek este 9—10) beszoigáltatni sziveskedjenek.

Meghívó. A budapesti fodrász-segédék önképző-köre, 1902. julius hó 27-én a városligeti »Putzer-kioszk« (Herminakert) összes helyiségeiben, Hermina-ut 27. szám alatt az önképző kör 10 éves fennállásának emlékére tekintetes Joszt Péter ipartestületi elnök védnöksége alatt szinielőadás-sal és táncvigalommal egybekötött jubileumi ünnepélyt rendez.

Lesz nagy díjtekeverseny három értékes nyereménnyel: 1. nyeremény: egy csinos szivartárca, 2. nyeremény: egy tajték szivarszipka, 3. nyeremény: egy szép pénztárca. Nagy tombola, sok szép és értékes nyereménnyel. Kezdeté délután 4 órakor. A jubileumi diszgyülés kezdete délután 3 órakor az ipartestület helyiségében (Ujvilág-utca 18.) A zenét Farkas Pista jóhirü zenekara szolgálatja. A meny nyiben elegendő földött helyiség van, a mulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik. — Belépti-díj: személy-jegy 1 kor 20 fill. (a pénztárnál 1 kor. 40 fill.) családje gy (1 ur 2 hölgy) 2 kor. 40 fill., a pénztárnál 2 kor. 80 fill. Felülfizetéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadnak és a szaklapban nyugtáznak. Jegyek kaphatók: a legtöbb fodrászüzletben és a kör helyiségében (Krupka kávéház) Sütő-utca.

Műsor. A szavalatok és monológok kezdete d. u. 5 órakor, melyről részletes műsor a helyszinén lesz kiosztva. A »Budapesti Polgári dalárda« szivességéből fog közre működni. A műkevelői szinielőadás kezdete délután 7 1/2 órakor. Előadatik: Valami hibája van. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Condinet, fordította: Gabányi Árpád. Személyek: De Lussan Andre orvos Kováts László, Cecilie neje Fehér Róza k. a Balancourt magánzó — Kertész József, Nanette szobaleány. — Neuhertz Aranka k. a. — Színhely: Páris. — Közügyek. — Vigjáték egy felvonásban. Irta Berczik Árpád. — Kenderfalvi Haber Ferenc gazdag polgár — Thurzó Imre, — Etel — Domány Kornélia k. a. — Olga — Fehér Rózsika k. a. leányai. — Lakos Andor, Olga vőlegénye — Nagy Géza, — Loránt ügyvéd — Pongráz János, — Gocsi Muki — Rakovics Jenő, — Inas — Skribák István, — Szobalány Neuhertz Aranka k. a. Szindarab rendező: Thurzó Imre.

Kimutatás. A budapesti ipari munkaközvetítő intézetnél a lefolyt héten szakmánkból a kínálat 9, a kereslet 89 volt.

Disz gyűlés. A budapesti fodrász segédék önképző-köre, julius hó 27-én d. u. 3 órakor tartja jubileumi disz gyűlését az ipartestület helyiségében. (IV., Ujvilág-utca 18.) Az ünnepi beszédet Paulik József az önk. kör elnöke fogja tartani.

Ezen közgyűlésre ez uton hívja meg a szaktársakat az önképző kör elnöksége.

A paróka. A Humbert-család szökése alkalmából párisi ujságok most nagyon sokat irnak minden szökevény nagy segítő eszközéről a parókaról. Szinte hihetetlen, irják a párisi lapok, hogy egy ügyesen megcsinált paróka mennyire megtudja változtatni az egész arc karakterét, úgy hogy azok se ismernek rá, a kik minden nap látták. Fölemlitik, hogy egy Arsene Housseynál tartott házibálon Sraudin, ismert bohohózatíró, teljes másfél óráig beszélgetett vagy

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfínomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

tíz barátjával, a nélkül, hogy megismerték volna, pedig mindössze azt tette, hogy parókat tett a fejére és egy kicsit elváltoztatta a hangját. Tudvalevő, hogy Messalina, a ki barna volt, ha fölismerhetetlenné akarta tenni magát, szőke parókat tett a fejére. De Sartines-nek, a híres párisi rendőrkapitánynak, óriás paróka-gyűjteménye volt, ő a parókat a nyomozásnál használta és saját állítása szerint roppant hasznát vette. Még a kihallgatásnál is parókat viselt, olyat — a mely kegyetlen és ijesztő kifejezést adott az árcának. A színházban természetesen igen nagy szerepe jut a paróknak. Talma nagy művész volt a paróka megválasztásában is. Franciaországban XIII., XIV. és XV. Lajos idejében a paróka udvarképes volt, a tizenharmadik század végén bepuderezett parókat viseltek, mindenki öregnek akart látszani, hogy az öregek is fiatalnak gondolhassák magukat. Lassanként azonban paróka is megszűnt általános viseletnek lenni, az utcán nem hordták többé, kivéve azok, a kik — tagadták, hogy hordják. A divatnak ez a változása természetesen nagy csapás volt — a parókakészítőkre. Még ezelőtt husz esztendővel Párisban, St.-Denis utcában egy öreg parókakészítő borzalmas képet tettetett a kirakatába. Azt a jelenetet ábrázolta, a mint a menekülő Absolon hosszú haja beleakad egy fa ágába, rabul és áldozatul ottfogva a gazdáját. A kép ez a sor állott: — Ha parókat viselt volna, nem került volna ebbe a szomorú helyzetbe. De az ügyes reklám nem sokat ért, mert másnap már az átellenes borbélyüzlet tábláján óriási betűvel hirdette egy fölírás: — A ki nem akar Absolon sorsára jutni, nem kell drága parókat csináltatni. Egyszerűen — nyirassa le a haját!

A rabipar szabályozása. A Pol. Ért. jelenti: Lang Lajos kereskedelemügyi miniszter Plósz Sándor igazságügy miniszterrel egyetértőleg megkezdte a tárgyalást a rabipar végleges szabályozásáról. Illetékes körök véleménye szerint ezt a régen huzódó kérdést végre sikerül megoldásra juttatni és ezzel az ország kisiparosságának minden alkalommal hangoztatott panasza tárgytalanná lesz. A tárgyalásoknál azt a megoldást tartják szem előtt, mely a kisipar érdekeinek lehető védelme mellett nem hagyja figyelmen kívül a modern büntetőjog elvét, hogy a hosszabb szabadságvesztésre ítélt büntetésük kiállításának idejében hasznos munkával foglalkozhassanak és ennek révén megjavíttassanak.

A munkaközvetítő intézet jelentése az 1901. esztendő-ről. A budapesti ipari munkaközvetítő intézet, a melyet a kereskedelmi kormány, a főváros és a budapesti kereskedelmi és iparkamara alapított és tart fenn, most adta ki második évi jelentését, a melyben 1901-iki munkásságáról számol be. A jelentés elsőben is az intézet fejlődéséről szól, amely elég gyorsan halad, s a második esztendő az elsőhöz képest elismerésre méltó javulást mutat. Sajnos, az ipari munkaközvetítés tökéletesedésével nem tart lépést az ipari viszonyok javulása. A 81.420 munkát kereső közül csak 44.269 jutott munkához, tehát alig több a felénél. Igen sokan voltak ezek között is, a kiknek hónapokig kellett várni, a míg munkát kaphattak. Érdekes és szomorú része a jelentésnek az, amely ezeknek a szegény munkátalanoknak a parazitáiról szól. Megtörtént sokszor, mondja a jelentés, hogy az intézetbe eljött egy ur és munkásokat keresett. Mutattak neki néhányat, ezek közül kiválasztott kettőt-hármat, a könyvéket elvette, meghagyta nekik, hogy mikor jöjjenek el hozzá s a mikor odamentek, kisült, hogy szédelgővel volt dolguk. Az idegen munkakönyvet elzálogosította valamely kocsmában. A könyvét vesztett munkásnak ki kellett váltani a könyvet, vagy ujat váltani. Hogy föladatát minél hatható-

sabban teljesíthesse, a fővárosi jótékony egyesületekkel is érintkezésbe lépett az intézet. Egyáltalában minden lehető eszközt kezéhez akar kapni, a mely alkalmas a munkások nyomoruságának enyhítésére s ha annyi pénze volna is az intézetnek, mint a mennyi jóakarát a vezetőkben van, a harmadik esztendejétől intézet sokkal több hasznos munkát végezhetne, mint mostani korlátolt anyagi erejével.

Szerkesztői üzenetek.

A kéziratok legkésőbb 8 és 24-ikéig bezárólag küldendők be. Kéziratok nem adatnak vissza.

Tisztelettel fölkérem szaktársaimat, kik iparunk történetére vonatkozólag bármiféle adattal bírnak, vagy valami szakdolgozat birtokában vannak, hogy azt nekem megküldeni sziveskedjenek, hogy azokat az 1903. évi Fodrász Naptárban fölhasználhassam, mely egyúttal szakkönyve is lesz iparunknak Szerkesztő.

H. P. Szegzárd. 1. Vidéki nem lehet tagja. 2. Nem ajánljuk, nem életképes, nincs realis alapja.

K. F. A fej korpázása onnan van, hogy a fejbőr fagy-mirigyei túl sok zsírt termelnek; a zsír apró, száraz lemezekben lerakodik és leválik, ezt mondják korpának. Ezen kívül némely bőrbajnál a fejbőr igen erősen hámlik s a hámló bőr szintén apró morzsákban hull a haj közül: ez is korpázás. Ahhoz képest, hogy milyen a korpázás természete más-más az eljárás is.

L. M. A tüdőcsucs hurut elég komoly baj arra nézve, hogy gyógyítását el ne hanyagolja, mert a hurutos tüdőcsucsban igen könnyen fészkel be magát a tüdővész.

P. K. A pattanásokat nem a vér sűrűsége okozza. A fagyúmirigyek kivezető csatornáinak nyílásai eldugulnak, tágulnak, piszok rakódik rájuk, gyuladásba jönnek és így képződik a pattanas. A legegyszerűbb eljárás ellene a szappannal való mosás. Legjobb szappan a windsor-szappan. Ha erősen elhámlesztja a bőrt, néhány napig ki kell hagyni és tiszta vaselinnel vagy crem-celestinnel kenni az arcot. Az alkoholos lemosást is lehet használni, csak azt kell szem előtt tartani, hogy egy rész alkoholt két rész vízzel kell keverni és ezzel a folyadékkal mosni az arcot.

J. F. A naptárban, sorát ejtjük.

A. P. A jövő számban látni fogja.

B. J. Nem közölhető.

E. J. Alkalmilag.

J. M. Nem volt reá érkezésünk.

N. N. Köszönjük a szives tudósítást, de már mi tudunk felőle. Szegény tatár, talán maga sem tudja, mit akar.

Felelős szerkesztő: *Paulik József.*

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Árpád.*

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

Fodrász üzlet

lakással együtt, I. ker., Átilla-körut 2. szám alatt augusztus hó 1-re kiadó. Bővebb felvilágosítást a háztulajdonos ugyanott megadja.

Fogorvosi rendelő intézet

Király-utca 16. II. emelet.

Fognuzás érzéstelenítéssel 1 kor. Tömések (plombok) 1 kor-tól.

Műfogak, szájpaddlás nélküli fogsorok, gyökerekbe illeszthető csapfogak, korona és hid munkálatok igen mérsékelt díj ellenében.

Rendelő orvos: **Dr. Kugel Mór**
egyetemes orvostudor.

Eredeti ROXO BOROTVÁK és élfinomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

Halló! Ki beszél?

Dreszmann Károly

műköszörüs

BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 6/a.

Kitünő munkáért Budapesti kiállításon 1896-ban ezüst éremmel kitüntetve.

Csakis kitünő munkák végeztenek.

DRESZMANN a munkánál.

Olcsó árak, pontos kiszolgálás.

Van szerencsém a t. fodrász és borbély urak becses figyelmébe ajánlani rövid idő óta megnyílt egész ujonan berendezett **homoru és preczisiv műköszörüldémet** villanyerővel. Nagy kereskedés **fodrász és borbély** czikkeiben. Különlegesség **angol és svéd borotvákban** Dreszmann-féle homoru műköszörüléssel.

Több évi külföldön gyűjtött tapasztalataim folytán hirnevet szereztem és ma azon keves helyzetben vagyok, hogy hazámban, Magyarországon is művészies köszörüléssel igen tisztelt megrendelőim minden igényének megfelelhettek, ennél fogva központi műköszörüldémet legmelegebben ajánlom.

Képes árjegyzékkel ingyen szolgálók. Tisztelettel

Dreszmann Károly

DALILA

legfinomabb hajvágó gép.

00 sz. 1/2 mm., 0 sz. 3/4 mm., 1. sz. 3 mm., 2. sz. 5 mm., 3. sz. 7 mm.
kor. 8.50 8.50 8.50 9.75 10.40

AESCULAP

utolsó ujdonság, a legfinomabb és legkönnyebben járó hajvágógép. könnyen szétszedhető kitarításra vagy más lemez föltevése, igen alkalmas is. Nagyon megkedvelt gép.

1 sz. 3 mm., 2. sz. 6 mm., 3. sz. 9 mm., 4. sz. 3 és 6 mm.
kor. 12.25 12.25 12.25 16.25
4., 3., 6. és 9 mm. 20.25

HAJVÁGÓ OLLÓK.

1. Könnyű hajolló	18 cm. hosszú	---	---	---	---	3.—
2. Közép	20 »	---	---	---	---	3.60
3. Közép nehéz	18 1/2 »	---	---	---	---	3.40
4. Nehéz	20 »	---	---	---	---	3.60
5. »	21 »	---	---	---	---	4.—
6. Könnyű hajolló	16 »	---	---	---	---	2.80
7. »	16 »	---	---	---	---	2.90
8. Közép	17 »	---	---	---	---	3.—
9. »	18 1/2 »	---	---	---	---	3.10
10. Hajlitott	16 1/2 »	---	---	---	---	3.20

Legfinomabb angol és valódi svéd borotvák 2 K. 40 filltól 6 koronálg

Olajos kövek és vizes zöld kövek.

1. Világos zöld	21-4 K. 2.—	6. 13-3	---	---	K 2.40
2. »	26-5 K. 4.—	7. 15-3	---	---	» 4.—
3. Sárgás zöld	21-4 K. 2.—	8. 18-4	---	---	» 6.—
4. »	24-5 K. 3.—	9. 21-4 1/2	---	---	» 8.—
5. »	26-5 K. 4.—				

Legfinomabb **fenő szijak** 1 koronától 5 krt. 20 fillérig.

Köszörülési árak:

1 vastag vagy kitörött borotva keskeuyre egész homorura	---	—80
Fél homorura, kitörött	---	—60
Nem kitörött	---	—50
Francia	---	—40
Friss él	---	—35
Hajvágó ollók darabja	---	—25
Haj- és szakálvágó gépek darabja	---	—60

Uj találmány

Tudatom a t. szaktárs urakkal, hogy az eddig is már elismert kitünő

ARABIA

hajfestéket, amely a bőrt nem festi, hanem a haját 15 perc alatt a legszebb és legtermészetesebb úgy fekete, barna vagy szöke színre festi meg, ezentul

1 korona 80 filléért árusítom

Veszely Károly fodrász

Budapest, V. kerület, Fürdő-utca 5. szám.

Ruha teszi az embert!

A ki olcsón és mégis finoman akar öltözközködni forduljon

Davidovits M.

férfi-szabóhoz

Budapest, VII., Csányi-utca 10.

hol a legdivatosabb és legszebb ruhák kitünő minőségben, olcsó áron készülnek.

Levelező-lappal való értesítésre szivesen hához jön és mint ákkal szolgál.

A budapesti fodrász-segédek betegsegélyző-penzár orvosainak névjegyzéke.

Kezelő orvosok:

Pesti oldalon:

- Dr. Sebök Zsigmond V., Sólyom-utca (Mentő palota.)
- Dr. Dolecsko János, VIII., Fh. Sándor-utca 28. sz.
- Dr. Glass Rezső Wesselényi-u. 16. szám.
- Dr. Csányi Aladár, VII., Baross-tér 2. szám.
- Dr. Cseley József, IX., Üllői-ut 79. szám.
- Dr. Ertl Géza, VIII., József-körut 87. szám.
- Dr. Szinessy József, VIII., Mária-utca 20. szám.
- Dr. Pollitzer Alfréd, V., Mérleg-u. 9. szám.
- Dr. Ungar Imre VI., Teréz-körut 30.
- Dr. Garamy Béla, VI. ker., Rózsa-utca 62.
- Dr. Varga Géza, VI., Andrassy-ut 6. sz. Rendel d. u. 3-4-ig.
- Dr. Waldmann Fülöp VIII., Aggteleki-utca 2. sz.
- Dr. Fülöp Jakab Gyula, IX., Viola-utca 11. sz.

Budai oldalon:

- Dr. Stipanics Elek I., Krisztina-tér 7. szám.
- Dr. Steiner Károly, II., Zsigmond-utca 5. szám.
- Dr. Berger Lipót, III., Mókus-utca 14. szám.

FROMM JÁNOS

kárpitos és diszitő

BUDAPEST.

V., Báthory-utca 25. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, ugymint

papír-kárpitozásokat,

üzlet-átalakításokat

valamint fodrászok részére

ülő- és fejpárnák készítését

a legjutányosabb áron.

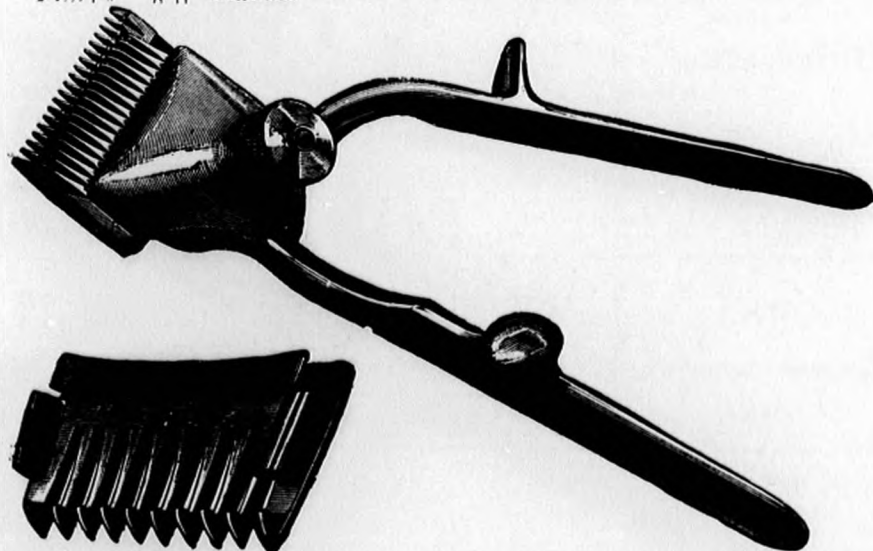
AZ A LEGJOBB ÉLŐ BOROTVA
DAS BESTE SCHÄRFESTE RASIRMESSE

Zaoral János
BUDAPEST VIII. ker. Baross-utca 5.

1906. MAGY. VILÁNY ERŐRE BERENDEZET BOROVA HOMOBU KÖSZÖRÜLŐ MÜHELY
ÉS SAJÁT GYÁRTMÁNYU ACZÉLÁRUK RAKTÁRA.
Gyáriraktár, a legjobb Angol Német, Francia, és Svéd aczélárúkból
Szabadalmok tulajdonosa, Magyar, Francia Német bírósági miniszter, és Osztrák.

Erste ungarische Rasirmesser herhschleiferi mit electrischen betrieb.
Lager von BELBST erzeugten Stahlwaaren. und fabriks Lager,
aus den besten Englischen, Deutschen, Französischen u. Svedischen Stahlwaaren.
Inhaber von K. Ung. Ostr. polen. u. Deutschen Reich musterschutz.

Törv. védve.

Kitüntetve a párisi világkiállításon

1900-ban ezüst éremmel.

Szabadalmazott? Wālaschek-féle borotva fenő kézi szijak
(Ledérfa) 22½ cm. hosszú 5 cm. széles : K. 50 fillér.

Wide Awake

Legujabb amerikai hajvágó gép 3, 5 és 7 mm. vágáshoz, két fésűvel 5 kor. 50 fillér.

Képes érjegyzékkel ingyen és bérmentve szivesen szolgálak
Teljes tisztelettel

Zaoral János

LIPP FERENCZ

— m ű k ö s z ö r ű s m e s t e r —
Budapest. IX., Soroksári-utca 5. szám.
Villanyerőre berendezett borotva homoru mű-köszörűde
es aczélaru raktár.

Ajánlom a tekintetes fodrász és borbély urak részére
az üzletemben legujabban megérkezett

valódi angol borotvákat

melyek saját műhelyemben lettek kiköszörűlve francia
él, félhomoru, vagy egész homoruan darabonként 1 frt
50 krért bármilyen szélességben jótállás mellett. Ugy-
szinte valódi angol és francia haj és szakálvágó ollók
és gépek. — A vidéki megrendeléseket a legpontosab-
ban azonnal, a köszörűléseket pedig 6 nap alatt teljesitem
jótállás mellett. — A nálam vásárolt tárgyakat nem
tetszés esetén vissza fogadom kicserélni.

Nagy árkedvezményt

ad kiadóhivatalunk minden a fodrász urak által
rendelt nyomtatványoknál, mint bérletjegyek, körle-
velek, levélpapírok, borítékok, czimkártyák, névjegyek
és általában minden a nyomdai szakba vágó mun-
kákánál.

Fodrász Ujság kiadóhivatala: Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Van szerencsém tisztelette
értesíteni a t. borbély és fodrász
urakat, hogy a legujabb és je-
lenleg a legjobb **Special Roxo
Razor** borotvák megérkeztek, me-
lyek valódi angol gyártmányu és
kitünő tartós élű és könnyű ke-
zelésüknél fogva a legjobban
ajánlhatom.

Ara : keskeny --- kor. 5.—
széles --- kor. 6.—

Továbbá felhivom szives fi-
gyelmét, borotvaél finomító **zöld
fenő kövekre**, melyeket a leg-
jobban ajánlom, árai :

hosszu	széles	kor.
14 ctm.	3 ctm.	1.—
18 »	4 »	2.40
22 »	4½ »	4.—
25 »	4½ »	6.—

18, 22, 25 ctm-es kövekből fele is kapható fél árban.

Szabadalmazott? Wālaschek-féle borotva fenő kézi szijak
(Ledérfa) 22½ cm. hosszú 5 cm. széles : K. 50 fillér.

Wide Awake

Legujabb amerikai hajvágó gép 3, 5 és 7 mm. vágáshoz, két fésűvel 5 kor. 50 fillér.

Képes érjegyzékkel ingyen és bérmentve szivesen szolgálak
Teljes tisztelettel

Zaoral János

Első és legrégebb német

MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE JOSEF HELLER, MÜNCHEN

RUMFORDSTRASSE 1/a

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülésű
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.		K. fill.
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13	Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles " "	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete " "	2 60	43	Bengall koszorúval 3/8" sz.	3 30
4	1/2 széles " "	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff	3 --
6	1/2 széles ff	3 --	31	Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
97	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 --
8	1/2 széles ff " "	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff " "	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 " ff	3 10
1/2	1/2 széles ff " "	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 --	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Berotva, uj él köszörülése	60	Beretve, uj, vastag, homoru	1 --
» francia	60	Minden olló	40
» homoru köszörülés	70	» uj csavar	25
» vastag vagy kicsorbult homoru	85	» hajvágógép	1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek

Valódi francia hajvágó ollók legfinomabb „Pierron” jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német haj és csiptető ollók, úgy mint mindennemű haj- és szakálvágó gépek.

Sárga és zöld lehuzó kövek, lehuzó szijak, valamint különféle fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.

Elsőrangú mintaterem saját házában

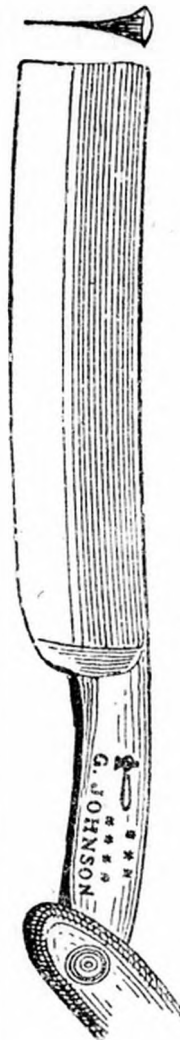
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldeje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemben lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től kezdve felfelé. Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghiresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindentféle legjobb haj- és szakál vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakálvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jetenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurti), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állok, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legujabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentul a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill.
Fél homoru	1.20	Szakáll vágó olló	50
Francia	1.20	Haj vágó gép	80
Berotva uj él	0.60	Szakáll vágó gép	80

Fodrász segédek állás elnyerésre ajánlatnak, úgy helybeni, valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségemre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A legkitünőbb szappan

a mohácsi

Hungária borbély-szappan.

Hirneves fodrászok által kipróbáltatott és kitünőnek találtatott.

Habja tartós és nem szárad, ennél fogva takarékosági szempontból igen ajánlatos.

Többféle és legkellemeesebb illatokkal, mint :
mandula, citrom, levendulával, valamint ugyanily minőségben szagtalanul is.

Kapható:

A budapesti fodrászok fogyasztási szövetkezeténél

és özv. Dankovszky Istvánnénál.

Gyáros: Kohn Manó, Mohács.

Hirdetések

felvételnek

e lap

kiadóhivatalában

BUDAPEST,

VII., Vörösmarty-utca 17.

